

Vergaderjaar 2014–2015

20 043

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

AS/ Nr. 99

VERSLAG VAN DE ZITTING 2014 (VIERDE DEEL)

Vastgesteld 9 januari 2015

1. Inleiding

De delegatie uit de beide Kamers der Staten-Generaal naar de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE) heeft van 29 september t/m 3 oktober 2014 deelgenomen aan het vierde deel van de zitting 2014 in Straatsburg. Zij brengt hiermee verslag uit van haar activiteiten, van de behandeling van de tijdens deze zitting geagendeerde onderwerpen en van de bijdragen van haar leden aan de debatten over die onderwerpen. De in dit verslag vermelde nummers van documenten kunnen worden gevonden op de website van de PACE ¹.

De delegatie heeft, zoals te doen gebruikelijk is, aan het begin van de zitting een briefing ontvangen van de Permanent Vertegenwoordiger bij de Raad van Europa. De nieuw aangetreden ambassadeur, de heer mr. Onno Elderenbosch, bijgestaan door mevr. mr. Kanta Adhin, plv chef de poste, gaf de delegatie een beknopt overzicht van gebeurtenissen sedert zijn aantreden in Straatsburg: een bezoek van Koningin Máxima aan de Raad van Europa, waar zij de plenaire bijeenkomst bijwoonde van Moneyval, een orgaan van de Raad dat toeziet op de nakoming van de verplichtingen van de lidstaten op het terrein van de bestrijding van witwaspraktijken en de financiering van terrorisme, een bijeenkomst van het Comité van Ministers over de crisis in Oekraïne en de presentatie door de herbenoemde Secretaris-Generaal Jagland van zijn prioriteitenplan voor de komende vijf jaar. Op verzoek van de delegatie ging de heer Elderenbosch in op het voorzitterschap van Azerbeidzjan van de Raad van Europa, dat aan het eind van het jaar 2014 overgaat naar België. Tenslotte wees de ambassadeur op enkele zaken die zich in 2015 zullen aandienen: het onderzoek naar de «credentials» van de delegatie van de Russische Federatie naar de PACE en het terugtreden resp. de benoeming van 15 nieuwe rechters bij het EHRM.

¹ <http://assembly.coe.int>.

2. Progress report van het Bureau en van het Standing Committee (doc.nr. 13608)

Op maandag 29 september gaf de heer **Kox** (SP), voorzitter van de fractie van Verenigd Europees Links, een toelichting op het zgn. Progress Report, waarin het Standing Committee – de commissie waarin de Voorzitter van de Assemblee, de onder-voorzitters, de voorzitters van de politieke fracties en de voorzitters van de nationale delegaties zitting hebben – uiteen zet welke activiteiten zij ontplooit en welke besluiten zij heeft genomen. Zo heeft zij ad hoc commissies ingesteld die waarnemingsmissies zullen uitvoeren tijdens de parlements- en presidentsverkiezingen in Bulgarije (5 oktober), in Bosnië-Herzegovina (12 oktober), in Oekraïne (26 oktober) en in Tunesië (26 oktober en 12 november). In zijn terugblik op de sedert de laatste vergaderweek in juni jl. verstreken maanden ging de heer Kox uitvoerig in op het conflict in en rond Oekraïne, dat ook op de agenda van deze laatste vergadering van de PACE in 2014 staat, en op de rol die de Raad van Europa had kunnen, zou kunnen en zou moeten spelen om te komen tot een einde van het conflict en de oorlog tussen de beide leden van de Raad van Europa. Hij wees erop dat een verbetering van de betrekkingen met de Russische delegatie, die het stemrecht in de PACE is ontnomen tot aan de eerste sessie in 2015, mede afhankelijk is van de nakoming van de verplichtingen die Rusland als lid van de organisatie heeft. De heer Kox stond ook stil bij de tragedie met vlucht MH17, waarbij 298 mensen om het leven kwamen en die in Nederland een nationale schok veroorzaakte. Hij dankte de President van de Assemblee en de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa voor hun inspanningen die er mede toe hebben geleid dat de stoffelijke overschotten van de slachtoffers snel naar Nederland konden worden overgebracht. De oorlogssituaties in Syrië en Irak en de toestand van de mensenrechten in Azerbeidzjan, het land dat, zo stelde de heer Kox tijdens zijn voorzitterschap van de Raad van Europa kans zag de mensenrechtensituatie te doen verslechteren, vormden de laatste onderwerpen van aandacht van de heer Kox.

3. Weerwerk tegen uitingen van neonazisme

Rapport (doc.nr. 13593)

In dit rapport uitgebracht door het Committee on Political Affairs and Democracy, wordt benadrukt dat het de eerste verantwoordelijkheid van democratische politieke leiders en overheidsvertegenwoordigers is om met elkaar een blok van democratische consensus te vormen dat zich eendrachtig te weer stelt tegen neonazistische ideologieën en tegen politieke partijen die zich, hetzij binnen, hetzij buiten het parlement uitspreken voor die ideologie. Alle politieke leiders worden daarom uitgenodigd om in debat te gaan met neonazistische bewegingen om hun ideologie en hun retoriek publiekelijk te verwerpen. Andere maatregelen dienen er op gericht te zijn om partijleiders, partijleden alsmede parlementsleden strafrechtelijk vervolgbaar te maken wegens het zaaien van haat. Overigens wijst de commissie die dit rapport heeft uitgebracht erop dat de strijd tegen neonazisme vooral ook moet plaatsvinden door middel van preventie via het onderwijs en bewustmaking. Het is aan de leden van de Raad van Europa om met sociaaleconomisch en cultureel beleid de voedingsbodems voor het neonazistische gedachtengoed te bestrijden.

Debat

Mevrouw **Faber-Van de Klashorst** (PVV) heeft aan een debat over dit rapport deelgenomen en heeft daarin ter inleiding meegedeeld dat haar partij de zorgen over het opkomende nazisme deelt. Zij wees erop dat er

in de jaren '30 en '40 van de vorige eeuw sprake was van samenwerking tussen de Islam en Nazi-Duitsland die tot doel had de Joden te vernietigen. De Mufti van Jeruzalem, Al-Husaini, speelde daarin een belangrijke rol. In de huidige tijd is het gedachtegoed van deze moslim volop aanwezig in de Moslim Broederschap, de geestelijke vader van de Organisatie voor Islamitische Samenwerking, die ook een stem heeft in de Verenigde Naties, aldus mevrouw Faber. Zij noemde de Islam een totalitaire ideologie die geen ruimte laat voor diversiteit. De Islam is de grootste aanjager van antisemitisme en valt binnen de definitie van neonazisme zoals in het rapport opgenomen. Mevrouw Faber riep de vergadering op de ogen te openen voor de Islam die de gehele wereld de Sharia wil opleggen.

4. Vrouwenrechten en de vooruitzichten voor Euro-Mediterrane samenwerking

Rapport (doc.nr. 13596)

In een rapport van het Committee on Equality and Non-Discrimination wordt gesteld dat de situatie drie jaar na het begin van de Arabische lente een gemengd beeld oplevert. Evenals het politieke landschap is de positie van vrouwen en de verbetering daarvan per land nogal verschillend. Tunesië en Marokko, die onderling verschillend beleid voeren, zien kans om datgene wat zij hebben bereikt stapje voor stapje te verbeteren. Libië, op de rand van een burgeroorlog en Egypte volop bezig zijn stabiliteit te hervinden, hebben aan de vrouwenrechten nog niet die aandacht gegeven die ze vergen. In Algerije is de positie van vrouwen, tegen de achtergrond van een zich niet veranderende politieke context, volstrekt onvoldoende. In al deze landen zijn veranderingen mogelijk en wenselijk door het beginsel van gelijkheid, zoals dat in hun grondwetten is neergelegd, in praktijk te brengen. Marokko en Tunesië hebben vruchtbare betrekkingen met de Raad van Europa en beide landen hebben de mogelijkheid om rolmodel te zijn voor hun regio en voor de gemeenschap van landen met een moslimmeerderheid. Zij laten ook zien dat er vooruitgang op de weg naar seksegelijkheid is zonder dat zij hun culturele en religieuze banden hoeven op te geven. Conclusie is dat de samenwerking met deze landen moet worden versterkt.

Debat

Aan het debat over dit rapport heeft mevrouw **Faber-Van de Klashorst** eveneens deelgenomen. Zij stelde dat de regimes van de landen die deelnemen aan de Organisatie voor Islamitische Samenwerking – Marokko, Algerije, Tunesië, Egypte en Libië – het beeld proberen te scheppen dat zij opkomen voor verbetering van de positie van vrouwen en Europa daarover verhalen voorhouden die het graag wil horen. Het doel van die organisatie is echter de samenleving te islamiseren en stapje voor stapje de Sharia in te voeren. De Sharia behelst o.a ook familierecht, dat geen gelijkheid van mannen en vrouwen kent. Deze landen kunnen daarom, aldus mevrouw Faber, niet dienen als rolmodel in internationale organisaties, zoals de Organisatie voor Islamitische Samenwerking, die een geesteskind is van de moslimbroederschap. Met steun van de VN kan deze organisatie uitgroeien tot het wereldkalifaat zonder dat de wereld zich dat bewust is, zo besloot mevrouw Faber.

5. De activiteiten van de OESO in 2013 en 2014

Rapport

Terwijl de Assemblee in voorgaande jaren haar jaarlijkse debat over de stand van de wereldeconomie steeds voerde op basis van een rapport dat werd opgesteld door een haar aangewezen rapporteur, vond het debat over dit onderwerp tijdens deze deelsessie plaats aan de hand van een door het secretariaat van de OESO zelf samengestelde rapportage. Afsproken is dat deze periodieke debatten in het vervolg beurtelings worden voorbereid door middel van een rapport dat door een PACE-rapporteur wordt uitgebracht en door middel van een door het OESO-secretariaat uitgebracht rapport. Het door het OESO-secretariaat vervaardigde rapport ligt ter inzage op het secretariaat van de delegatie.

Debat

De Secretaris-Generaal van de OESO, de heer Gurria, gaf een uitvoerige toelichting op het rapport die met behulp van deze link kan worden nagelezen.

De heer **Elzinga** (SP) rapporteur van de PACE inzake OESO-aangelegenheden en voorzitter van de sub-commissie voor de betrekkingen met de OESO en de Europese Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa heeft deelgenomen aan dit debat. Waar de groei in de Eurozone nog erg magertjes is en die in de VS en Japan steviger lijkt te zijn, is het goed, aldus de heer Elzinga, dat de OESO veel nadruk legt op het stimuleren van inclusieve groei, groene banen, het bestrijden van ongelijkheid en armoede, het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden en nieuwe bronnen van groei. Voor de onderhandelingen over nieuwe regionale handelsakkoorden vroeg de heer Elzinga in het bijzonder de aandacht. Deze akkoorden gaan verder dan de bestaande multilaterale overeenkomsten en beogen diepgaande en allesomvattende integratie van markten. Enige zorgen zei de heer Elzinga wel te hebben over de beslotenheid waarin deze onderhandelingen plaatsvinden. Hoe wordt ervoor gezorgd dat alle «stakeholders» worden gehoord en dat aan de sociale en de maatschappelijke voorwaarden en doelstellingen hetzelfde gewicht wordt toegekend als aan de economische belangen?

6. Het functioneren van democratische instituties in Georgië

Rapport (doc.nr. 13588)

In dit door het zgn. Monitoring Committee uitgebrachte rapport wordt geconstateerd dat ondanks de felle en gepolariseerde verhoudingen in Georgië de parlementsverkiezingen van 2012 en de presidentsverkiezingen van 2013 de eerste keer in de geschiedenis van Georgië markeren dat sprake is van een vreedzame en democratische machtswisseling na verkiezingen. De opkomst van een sterke en ervaren oppositie, gecombineerd met een goed georganiseerde regerende coalitie, heeft de rol van het parlement in het politieke systeem van het land versterkt. Het parlement heeft Ministers op hun verantwoordelijkheden aangesproken, heeft het regeringsbeleid bijgesteld en heeft verscheidene gelegenheden aangegrepen om zijn initiatiefrecht te gebruiken. Op sommige punten heeft het parlement ook kans gezien om oplossingen voor aanzienlijke politieke problemen in consensus te bereiken. Dat zijn belangrijke ontwikkelingen die een enorme evolutie betekenen in het politieke leven in het land.

De commissie deelt mee veel klachten te hebben ontvangen over mogelijk crimineel gedrag van ambtenaren in de uitoefening van hun ambt. Tegelijkertijd is zij zeer bezorgd over aantijgingen die erop neerkomen dat arrestaties en veroordelingen van een aantal voormalige overheids- en regeringsfunctionarissen zijn ingegeven door politieke motieven en duiden op selectief en revanchistisch gedrag van de justitieautoriteiten. De commissie dringt er met klem op aan dat het onderzoek en de vervolging van overheidsdienaren op een onpartijdige manier en met volledige inachtneming van de beginselen van het EVRM plaatsvinden. In het rapport worden de omvangrijke hervormingen, inclusief de herziening van de Grondwet, die de Georgische autoriteiten hebben aangekondigd verwelkomd omdat zij zullen leiden tot een versterking van de democratische instituties en tot het waarborgen van een onafhankelijke rechterlijke macht en van het conflictmodel in de rechtspraak.

Debat

Aan het debat over dit rapport heeft de heer **Omtzigt** deelgenomen. Hij herinnerde aan de oorlog waarin Georgië en Rusland recentelijk met elkaar waren verwickeld en ten gevolge waarvan 20% van het grondgebied van Georgië bezet gebied is. Hij zou graag willen weten hoe het is gesteld met de mensenrechten in Zuid-Ossetië en Abchazië. Voor landen in de regio, zoals Georgië, Azerbeidzjan en Armenië, maar ook voor andere landen geldt dat zij zich sedert hun toetreding tot de Raad van Europa in de zgn. monitoringfase bevinden. Uit het rapport kan niet worden opgemaakt of en hoe zij ooit in de zgn. post-monitoringsfase zullen geraken. Dat noemde de heer Omtzigt zorgelijk. Als voormalig rapporteur over misbruik van politieke rechtspraak uitte hij zijn zorgen over de uiterst gevoelige aard van de vervolging van de vroegere president. Als dat zo door gaat kan de voltallige voormalige regeringsploeg vergaderen achter de tralies in Tbilisi. Tal van misdrijven worden in het geheel niet vervolgd terwijl de vervolging van politieke tegenstanders voortgaat en in enkele gevallen, zoals de vervolging van de oud-president, het karakter krijgt van een openbare veroordeling. De heer Omtzigt deed een beroep op de Georgische autoriteiten om door te gaan op de goede weg, maar om te stoppen met de politieke vervolgingen en er voor te zorgen dat er een onafhankelijke rechtsgang komt waarop publieke controle, eventueel zelfs vanuit het buitenland, kan plaatsvinden. Ook de heer **Kox** heeft deelgenomen aan het debat over dit rapport. Hij merkte op dat, ofschoon kon worden vastgesteld dat er functionerende democratische instellingen zijn in Georgië, er ernstige zorgen blijven bestaan. In het verleden had zijn fractie er voor gewaarschuwd de ogen niet te sluiten voor het slechte functioneren van de democratie onder president Saakashvili, hoe populair deze ook was. Weliswaar hebben de nieuw gekozen president, de nieuwe regering en het nieuwe parlement verklaard zich te zullen inzetten voor het doorvoeren van verdere vernieuwingen en daarbij in het verleden gemaakte fouten niet te zullen herhalen, de realiteit laat echter zien dat Georgië nog lang geen volwaardige democratie kan worden genoemd. Het feit dat er op dit moment zo veel oud- politici in de gevangenis zitten is een slecht teken. Het blijft de taak van de PACE Georgië met welgemeende kritiek te blijven ondersteunen, zo besloot de heer Kox.

7. Actualiteitsdebat: de crisis in Oekraïne

Aan een actualiteitsdebat over de crisis in Oekraïne hebben de leden Kox en Franken (CDA) deelgenomen.

De heer **Franken** wees erop dat er veel is gebeurd sedert de derde plenaire sessie van de PACE in juni jl: het conflict in Oekraïne is geëscaleerd, de situatie in het Midden-Oosten is verslechterd en zeer recent hebben acties plaatsgevonden van de «coalition of the willing» tegen IS. In het Oekraïne-conflict heeft de OVSE een leidende rol genomen en een staakt-het-vuren bewerkstelligd. De wereld is echter ook geconfronteerd met het neerhalen van een passagiersvliegtuig, vlucht MH17, waardoor 298 mensen, onder wie 196 Nederlanders, het leven verloren. De heer Franken haalde in zijn bijdrage een deel aan van de onlangs door Minister-President Rutte voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties gehouden speech, waarin deze o.a. stelde dat de oorzaken van de ramp met de MH17 aan het licht zullen moeten komen en dat zij die voor deze ramp verantwoordelijk zijn voor de rechter gebracht zullen moeten worden. De heer Franken besloot zijn bijdrage met een oproep aan de leden van de PACE om samen te werken omdat het hun plicht is onverdroten te werken aan een stabiele en vreedzame wereldorde.

De heer **Kox** stelde dat, ondanks de enorme ontreding in Oekraïne, het goede nieuws is dat er een begin van een bestand is, dat vooral dankzij de OVSE, maar ook door toedoen van de Raad van Europa achter de schermen, tot stand is gekomen. De heer Kox stemde in met de voorstellen om de gebeurtenissen in het land, in het bijzonder de politieke en humanitaire gevolgen van de crisis en de burgeroorlog, te onderzoeken en na te gaan hoe de bevolking die te boven kan komen. Helaas zullen de slachtoffers van het conflict en ook de onschuldige slachtoffers van vlucht MH17 daardoor niet terugkeren. De heer Kox stelde verder dat ook de rol van andere spelers – de Russische Federatie, het Oekraïense leger, de EU, en de Verenigde Staten die de rellen in het Westen van Oekraïne heeft gesteund, moet worden onderzocht. De boodschap aan hen moet zijn dat ze conflicten niet moeten veroorzaken of aanwakkeren, maar moeten voorkomen of oplossen. Een eeuw na het begin van de Eerste Wereldoorlog kunnen we niet toestaan dat zoiets opnieuw gebeurt. «Wij zullen ons moeten herinneren waarom de Raad van Europa is opgericht en welke verplichtingen dat legt op de leden van deze Raad, die uiteindelijk verantwoordelijk zullen worden gehouden», aldus de heer Kox.

8. De dreigingen die uitgaan van de terroristische groep genaamd «IS»: geweld tegen christenen en andere religieuze of etnische gemeenschappen

Rapport (doc.nr. 13618)

In een door het Committee on Political Affairs and Democracy uitgebracht rapport wordt vastgesteld dat de acties van IS waarmee dood en verderf worden gezaaid in Irak en Syrië en het tempo en de wreedheid waarmee zij doorgaan in het Midden-Oosten de toch al ernstige vervolgingen van religieuze en etnische gemeenschappen hebben doen veranderen in grootschalige moordpartijen. De landen in het Midden-Oosten dienen, tezamen met Europa en de internationale gemeenschap, al dit geweld ten sterkste te veroordelen en zouden moeten samenwerken om deze massaslachtingen te laten stoppen en vrede in de regio te brengen. Met de grootst mogelijke spoed moet humanitaire hulp op gang worden gebracht. De assemblee dient de situatie in de regio nauwlettend te volgen.

Debat

De heer **Omtzigt** heeft deelgenomen aan een debat over dit rapport. Hij wees op de praktijken van ISIS: het stenigen van overspelige vrouwen, het

kruisigen van christenen, het doden van Yazidi-mannen en het tot slaaf maken van Yazidi-vrouwen, het beschieten van Koerden die de Yazidi's proberen te beschermen en het onthoofden van iedere andersdenkende. Het gaat hier om niets minder dan pogingen tot genocide en het is veelzeggend dat een groot aantal wetenschappers hun onderzoeksmateriaal hebben toegezonden aan de VN Veiligheidsraad. Uit hun onderzoek blijkt dat ISIS genocide pleegt op een aantal religieuze groepen, waaronder christenen, Yazidi's en Shi'ieten.

De heer Omtzigt stelde dat de leden van de Raad van Europa alles moeten doen om de genocide te voorkomen en nu niet moeten blijven zwijgen. Niet voor niets heeft de Raad van Europa een conventie ter voorkoming van genocide in het leven geroepen.

De heer Omtzigt vroeg in zijn betoog ook aandacht voor een aspect van het probleem dat weinig aandacht heeft gekregen: de deelname aan de genocide van burgers uit Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Denemarken. Met honderden tegelijk vechten zij in Syrië en Irak in de overtuiging dat zij in de naam van de Islam vechten. Maar de moslims weten gelukkig dat dat niet in hun naam gebeurt. De genoemde landen moeten nagaan wat er bij hen mis is gegaan waardoor jonge mannen en vrouwen het land hebben verlaten om deze misdrijven te gaan plegen. Er moet nu snel worden gehandeld want het heeft al te lang geduurd voordat men het erover eens was dat het bij de daden van ISIS gaat om genocide.

9. De nakoming van de verplichtingen door Albanië

Rapport (doc.nr. 13586)

Het zgn. Monitoring Committee merkt in dit rapport op blij te zijn met de voortgang die Albanië heeft gemaakt bij de nakoming van zijn verplichtingen die voortvloeien uit het lidmaatschap van de Raad van Europa ondanks de vertragingen die zijn ten aanzien van veel hervormingen zijn opgetreden als gevolg van de diepe politieke crisis na de parlementsverkiezingen in 2009. Toch blijft er ook grote zorgen, in het bijzonder wat betreft de onpartijdigheid van de democratische instituties en van de ambtelijke dienst, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de strijd tegen de endemische corruptie.

Er is dringend behoefte aan consistente en concrete actie van alle betrokkenen, de autoriteiten en de oppositie, om ervoor te zorgen dat aan alle verplichtingen die samenhangen met het lidmaatschap wordt voldaan. Het gaat er nu om de wettelijke maatregelen die zijn aangenomen om te zetten in concrete daden.

Debat

De heer **Kox** heeft deelgenomen aan een debat over dit rapport en heeft opgemerkt dat het niet eenvoudig is na te gaan in welke mate een land aan zijn verplichtingen, die het lidmaatschap van de Raad van Europa met zich meebrengt, voldoet. Maar dat lidmaatschap is nu eenmaal geen vrijblijvende zaak: het helpt landen hun standaarden te ontwikkelen om aan de vrijwillig aangegane verplichtingen te voldoen.

Na de uitgebreide discussies in de assemblee over de procedure van monitoring kan worden geconcludeerd dat deze zo fair als mogelijk is ingericht. De rapporten en de resoluties voldoen aan de criteria van een eerlijke en open observatie van wat er in een land aan de hand is. In het onderhavige rapport is vermeld welke voortgang er in Albanië is gemaakt en daarmee kan het land verder werken aan de nakoming van zijn verplichtingen. Maar er worden ook fricties en achterstanden genoemd. Wat te denken van de opmerkingen over het functioneren van het parlement en over relaties tussen de politieke partijen die nog steeds vol

problemen zijn? Zo lang de oppositie het parlement blijft boycotten en de coalitie zijn macht als meerderheid misbruikt om de oppositie op achterstand te zetten kan het parlement niet functioneren. Zonder goed werkend parlement kan de democratie niet functioneren en zonder goed werkende democratie kan een land de zelf aangegane verplichtingen niet nakomen. De heer Kox verwees in zijn betoog vervolgens naar het feit dat in zijn eigen land er slechts weinig regels zijn met betrekking tot de samenwerking tussen coalitie en oppositie. Het is vooral een kwestie van houding, gedrag en cultuur. Zonder het besef dat de oppositie een rol toekomt en dat de meerderheid beslist over voorstellen kan een democratie niet functioneren. Dit besef ontbreekt niet alleen in Albanië. En in die landen waar het niet doorbreekt is een niet functionerende democratie in de eerste plaats een gemis voor die landen zelf, zo besloot de heer Kox.

10. Alternatieven voor de opsluiting van immigrantenkinderen

Rapport (doc.nr. 13597)

In dit rapport wordt gesteld dat kinderen nooit om redenen die met immigratie van doen hebben mogen worden opgesloten. Opsluiting heeft desastreuze gevolgen voor het psychisch en fysiek welzijn van kinderen. Zij schendt bovendien hun rechten en beneemt hun de mogelijkheden een opleiding te volgen en zo nodig van gezondheidszorg gebruik te maken. De landen van de

Raad van Europa die dat nog niet hebben gedaan worden opgeroepen om een eind te maken aan de opsluiting van migrantenkinderen en ervoor te zorgen dat daarvoor alternatieven worden toegepast.

Debat

In een debat over dit rapport heeft de heer **Van Dijk** (PVV) opgemerkt dat dit een belangrijk onderwerp is omdat iedereen begaan is met het lot van kinderen. De heer Van Dijk zei zich grote zorgen te maken over het feit dat vooral alleen reizende minderjarigen Europa weten te bereiken. Mensen-smokkelaars en ouders met dubbele agenda's lijken daarvan het meest te profiteren. De heer Van Dijk bepleitte een aanpak die begint in het land van herkomst om te voorkomen dat het aantal (economische) immigranten in sommige landen, waaronder Nederland, en de daaraan verbonden kosten, blijven groeien. Hij wees erop dat de jaarlijkse kosten die verband houden met immigratie in Nederland meer dan 7 miljard Euro bedragen. Het probleem van minderjarigen moet niet tot een probleem van de ontvangende landen worden gemaakt. Ieder kind heeft iemand die verantwoordelijk voor hem of haar is. Als die persoon zou doen wat hij of zij behoort te doen, dan zou er geen enkel kind op de vlucht zijn, aldus de heer Van Dijk.

11. Naar optimale borstkankerzorg in geheel Europa

Rapport (doc.nr. 13572)

Een rapport van het Committee on Social Affairs, Health and Sustainable Development over de stand van zaken rond borstkanker en de medische zorg rond deze ziekte wordt opgemerkt dat borstkanker in Europa nog steeds de meest voorkomende en meest dodelijke ziekte onder vrouwen is. Het aanbieden van kwaliteitszorg aan patiënten met borstkanker leidt op de middellange en lange termijn tot hogere overlevingscijfers, tot lagere kosten en tot een hogere levenskwaliteit van de patiënten.

Lidstaten van de Raad van Europa zouden de strijd tegen borstkanker de hoogste plaats op hun gezondheidszorgagenda moeten geven en ervoor moeten zorgen dat vrouwen daadwerkelijk toegang krijgen tot screening- en behandelprogramma's, alsmede tot wetenschappelijk getoetste informatie en besluitvormingsprocedures tussen patiënten en medische teams die voldoen aan de Europese aanbevelingen op dit terrein. De commissie beveelt ook aan te komen tot goed onderhouden registratiesystemen met betrekking tot borstkanker, tot het uitbannen van discriminatie van patiënten en tot samenwerking tussen onderzoekers met het doel de sterftcijfers te verlagen en de levenskwaliteit van de individuele patiënt te verhogen.

Debat

De heer **Kox** heeft deelgenomen aan een debat over dit rapport. Hij stelde dat dit rapport, anders dan vele andere die tijdens deze deelsessie aan de orde kwamen, waarschijnlijk met unanimitie zal worden aanvaard omdat het het resultaat is van internationale samenwerking en samenwerking tussen politiek en wetenschap die ons allen ten goede zal komen. Verwijzende naar het zeer recente overlijden ten gevolge van borstkanker van de secretaris van de fractie van Verenigd Europees Links – Helena de Assis – moet helaas worden vastgesteld dat borstkanker nog steeds een dodelijke ziekte is.

Maar het goede nieuws is dat er ook belangrijke vorderingen worden gemaakt. Zo'n 25 jaar geleden betekende borstkanker de dood. Nu betekent borstkanker dat je een kans hebt. Dankzij de voortuitgang in de wetenschap en de internationale samenwerking zijn we er in Europa in geslaagd de sterftcijfers van borstkanker te verlagen. Er sterven echter nog steeds teveel vrouwen en velen van hen zouden nog in leven zijn als onze landen zouden beschikken over de zorg en de hulpverlening zoals het rapport die noemt. Het is dus zaak daar haast mee te maken en onze lidstaten ervan te overtuigen dat de doelstellingen haalbaar zijn. Dat kost natuurlijk veel geld, maar zo voegde de heer Kox toe, het is beter geld te investeren in het redden van mensenlevens dan in het fabriceren van machinerieën die mensen doden. De doelstellingen van het rapport zijn haalbaar en uitvoerbaar, zelfs in een continent waar zo veel politieke controversen bestaan.

Niet iedereen overwint borstkanker. En als je borstkanker hebt is er niets mis met je als menselijk individu. Discriminatie van mensen met borstkanker is het ergste wat wij hen kunnen aandoen, zo besloot de heer Kox

12. Aangenomen resoluties en aanbevelingen tijdens deze deelsessie

De tijdens deze deelsessie door de assemblee aangenomen resoluties en aanbevelingen kunnen worden gevonden via de volgende link: [Aangenomen aanbevelingen en resoluties PACE.pdf](#)

De voorzitter van de delegatie,
Franken

De griffier van de delegatie,
Nieuwenhuizen